

KISDOBOS

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja

1974. JÚNIUS XXIII. ÉVF. 6. SZÁM

DOBRA VERJÜK!

Kedves Pajtások!

Boldogan közöljük az örömhírt: a Kisdobos szeptembertől 16 oldal helyett 24 oldalon jelenik meg. Megnövekszik tehát az újság — 8 oldallal vastagabb lesz. Többet ír majd rólatok, mindennapi életetekről, kisdobos munkátokról, több érdekes elbeszélést, szép verset, jelenetet, rajzot tartalmaz, mint eddig. Reméljük, mindannyiótok örömére.

S lesz még egy változás. A Kisdobos ezután csak az iskolaév folyamán — szeptembertől júliusig — jelenik meg. Júliusban és augusztusban ne várjátok, ne keressétek! A következő lapszámot, a már 24 oldalas újságot tehát szeptemberben kapjátok meg.

A nagyobb terjedelmű újság ára pedig csupán 1 forinttal emelkedik: 3 forint helyett 4 forint lesz.

PEDAGÓGUSNAPON

Június első vasárnapján tanítóinkat, kisdobos- és úttörővezetőinket ünnepeljük. Kedves dolog, ha a virágcsokor átnyújtásakor elhangzik egy vers is az osztályünnepségen. Íme, itt közlünk két könnyen megtanulható kis verset ez alkalomra.

MARTON ILONA

Köszöntő

Aki házat, hidat épít,
Űrhajón száll fel az égig,
Hősök hőse, bátrak bátra,
Mindegyik járt iskolába.

Mindnek volt jó tanítója,
Kiskorában védte, óvta,
Tanította ábécére,
Egyszeregyre, emberségre.

A tanító csöndes ember,
Ott marad a tanteremben,
Gyermekei bezzeg szállnak,
Négy tájára a világnak!

Azért, ahol búzát vetnek,
Ahol gépek dübörögnek,
Ahol mozdul munkás keze,
Tanítója ott van vele.

Szívét a szívünkbe adja,
Szépért, jóért dobogtatja,
Ha mi egyszer nagyra növünk,
Tanítónk is ott lesz velünk.

BARS SÁRI

Nevelők napjára

Hétszín virágot hozzunk mostan
Jó tanítónk elébe,
Zengő örömdalunk köszöntse,
Szálljon szívébe béke.

Küszködnie már sohse kelljen,
Bánat, gond, baj ne érje,
Sok kócos nebuló fejében
Érjen be szép vetése.

Szeretetünk kísérje léptét,
Amerre csak jár, bárhol,
Ötöst adjon néki az élet,
Minden nap, minden tárgyból!

LEXIKON ÓRA

Tatabányán a hetes számú fiókkönyvtárban vetélkedtek a kisdobosok. A Dózsa és a Jókai általános iskola másodikos és negyedikes válogatottja mérte össze erejét lexikon ügyben. Igen, jól olvassátok, mert lexikon órára gyűltek össze a pajtások.

Mit jelent ez? Azt, hogy a könyvtáros Rózsika néni az asztalokra elhelyezte a lexikonokat. Volt ezek között művészeti, természettudományos és általános lexikon. De megtalálható az ABLAK—ZSIRÁF is. Ez — biztosan sokan ismerik közületek — gyermeklexikon. Tulajdonképpen ennek a segítségével ismerkedtek a lexikon használatával a tatabányai gyerekek. Ma már haladóak a kezelésében, ezt magam is bizonyíthatom.

Mert csak azt kellett mondanom, hogy „tücsök", s máris olvasták az általános lexikonból csakúgy, mint a természettudományosból még azt is, hogy a tücsök bizony nem hegedül, hanem a szárnyával ciripel!

Kereső óra volt a lexikonolvasás, és a vetélkedőn minden résztvevő nyert! Nemcsak csokit — hanem tudást!

Tavasz tündér eljött közénk

Egy szép tavaszi reggelen hallom, valaki kopog a szoba ablakán. Rózsaszirom ruhában ott állott a Tavasz tündére, s mellette Április Bolondja ropta a táncot. A Tündér az osztályzataim felől kérdezősködött, s aztán rámmosolygott megnyugtatóan.

— Tulajdonképpen búcsúzva tőletek s átadva Nyár nővéremnek a helyet, azt szeretném tudni, mit kívánsz tőle?

Elgondolkoztam. A bizonyítványom jó, nyaralni is megyek, egészséges vagyok. Mi lehet a kívánságom?

— Azt kérem kedves Tündér, hogy soká, nagyon, nagyon soká tartson a nyári szünet!

Ő mosolygott, bólintott, s aztán huss — elszállt! Visszabújtam, s aludtam még. Azt álmodtam, hogy a Nyár tündére is eljött, s megkérdezte, mit kívánok testvérétől az Ősztől... De hogy mit kívántam nem tudom. Hiszen közben aludtam!

Abuczki Éva kisdobos
3646 Nekézseny

PÁKOLITZ ISTVÁN

ALTATÓ

Hunyorog a kályha
mélyén a parázs.
Altasson el, kedves,
ez a dúdolás.

Kint a barna este
lombán andalog.
Aludj! én vagyok most
őrzőangyalod!

Aludj, kicsi Éva,
álmodj szép jövőt,
derűs állomásra
boldog érkezőt;

álmodj sima vizű,
kék szinű tavat,
benne ezüstszárnyú
kis aranyhalat;

búzatábla szélén
csengős barikát;
simogassa selymes,
kék búzavirág;

picurka kezedből
friss füvet egyen!
Boldogságot álmodj,
s valóság legyen!

Aludjon, álmodjon
minden csöpp gyerek;
értük fogjuk egymás
kezét, emberek!

FECSKE CSABA

SZÜLEIM

Hömpölygő, lágy szelek
sarjadozó fények
balzsamozzátok be
testét két szülémnek,
lelkét vidítsátok
én két jó szülémnek!

Parázsló alkonyon,
viola-homályban
szemük húnyó tüzét
fellobogni lássam,
s pipacs-piros vérük
erek lugasában!

Könnyük ne havazzon,
májuk ne reszkessen,
erejükből huncut
mosolyra is teljen;
süldő örömüket
hizlalják föl ketten!

HAUSWIRTH MAGDA rajza

Kék nefelejcs – el ne felejtsd!

1. Még pár nap és befejeződik ez az iskolaév, de nem az úttörőév! Mert a kisdobos nemcsak az iskolában kisdobos, hanem mindig és mindenhol úgy él — tehát otthon és nyaralás közben is —, mint ígérte, amikor megkapta kék nyakkendőjét.

2. Próbalapotokon a „Nyári próba" oldalon felsorolt választható feladatok szerint is, találkozhattok őrsötökkel, szervezhettek közös játékot, mesedélutánt azokkal, akik éppen nem nyaralnak.

3. Ahol arra mód van, szülő vagy nagyobb úttörő kíséretében, járjatok közösen uszodába, strandra, fürdésre kijelölt tó vagy patak partjára. Tanítsátok meg egymást úszni, kerékpározni, sakkozni. Aki nyaralni megy, tehát más vidékét ismerheti meg hazánknak, jusson eszébe — amivel egész évben is foglalkoztatok — „nem térkép e táj"! Jól nézzetek körül, hogy még a nyári összejövetelen vagy szeptemberben az iskolában elmondhassátok, hol jártatok, mit láttatok, mit gyűjtöttetek arról a vidékről.

4. És még valamit ne felejtsetek el! A vakációban többet közlekedtek egyedül és nem csak a megszokott útvonalon. Csak a gyalogosoknak kijelölt átkelőhelyen menjetek át az úttesten! Ahol ilyen nincs, mielőtt leléptek a járdáról, előbb balra, majd jobbra nézzetek, hogy szabad-e az út.

Az úttestre gurult labdáért is csak akkor fussatok, ha nem jön autó, autóbusz stb!

Főútvonalon ne kerékpározzatok!

És ha olyan úton, országúton gyalogoltok, ahol nincs járda, mindig a járművekkel szembejövő oldalon közlekedjetek!

Űr Kata jelenti:

Legkedvesebb levelem júniusban

„Kedves Űr Kata! Mi másodikos kisdobosok vagyunk. Meghívtuk egy rajfoglalkozásra az elsősöket. Játszottunk, énekeltünk, báboztunk. Azt akartuk, hogy még nagyobb kedvet kapjanak a kisdobos életre. Egyre tervezgetik, hogyan is lesz majd az avatás.

Megajándékoztuk őket azzal a rajzos versikével, amit a Kisdobosban tanultunk. (Tulipánból paprika...) Mindennek örültek.

Mi másodikosok meg még hazafelé is mondogattuk: milyen jó örömet szerezni!

Minden pajtás nevében üdvözöl

Pintér Katalin 2. o. kisdobos
Móra Ferenc raj
7400 Kaposvár, Pázmány u. 32".

A legérdekesebb kirándulás

„Kirándultunk Őrbottyánba. Elsétáltunk Gombos Lajos bácsihoz. Ő az ország egyetlen harangöntő mestere. Itt ámultunk csak el igazán! Nem gondoltuk volna, hogy egy harang 12 mázsa is lehet. A bronzot, amiből öntik, 1300 fokra hevítik fel a kemencében, egy grafittégelyben. A felolvadt anyagot a csapoló nyíláson keresztül az agyag-mintába vezetik. A harang alakjától és vastagságától függ a hangja.

A sok nagy harang mellett parányinak tűnt egy másfél mázsás. Ott sorakoztak mind az udvaron. A bácsi megengedte, hogy egyet kipróbáljunk. Talán még a mi falunkig is elhallatszott, olyan szépen szólt.

4. o. kisdobosok, Barátság őrs
2164 Váchartyán
Körzeti általános iskola"

A legizgalmasabb expedíció

„A kerekdombi tanyavilágban lakunk mi, a Margaréta őrs tagjai. Itt régen csak pusztaság volt. Az ide települő emhereket először a foglalkozásukról, jövetelük irányáról nevezték el. Ma is élnek itt: Budaiak, Pusztaiak, Kovácsok, Horvátok. Legközelebb egy apukát hívunk meg őrsi foglalkozásra. A gyermekkoráról, a régi időkről mesél majd nekünk.

Budai Anikó őrsvezető-helyettes
6060 Tiszakécske, Kerekdomb 148 sz."

A legpontosabb krónikás

„A Néger-baba őrsben vagyok őrsi krónikás. A múltkor néhány gyerek kitakarította és rendbetette a közeli buszmegállót. Beírtam nevüket az őrsi naplóba, megérdemlik a dicséretet. Most meg táncolni tanul az őrs. A fejleményekről szintén beszámolok majd.

Czövek Ágnes 4. o. kisdobos
2230 Gyömrő, Béla út 2."

A legvidámabb mókamester

„Mókamester vagyok a Mókus őrsben. Az a fő, hogy nálunk senki ne legyen szomorú! Múltkor tornaórára öltöztünk. Az én ingem túl hosszú, mert most vettük és úgyis hamar kinövöm. Előbb mérges voltam a hosszú ing miatt. Aztán azt mondtam: miniszoknyám van, nézzétek fiúk! Jót nevettünk mindannyian.

Sinkovics László 4. o. kisdobos
Sávoly — Somogy megye
Általános iskola

Levélváрта

Levelezőpajtást keres Magusity Pál 3. o. kisdobos a maga számára, és egyben nővérének Magusity Ibolyá-nak is, aki negyedikes és csokoládé-papírt gyűjt. Címük: 7826 Alsószent-márton, Petőfi út 37. Kámán Ilona (8151 Szabadbattyán, Petőfi S. u. 61.) negyedikesekkel levelezne, ő maga képeslapot, bélyeget és leveleket gyűjt. Salekovics János olyan fiúkkal szeretne megismerkedni, akik magas fokon tudnak sakkozni. Címe: 7516 Berzence, Kossuth L. u. 77. Iglódi Csaba harmadikos (1192 Budapest, Hungária út 5.) most kezd németül tanulni, szívesen kipróbálná tudományát levelezés formájában is. Zsidró Emese (8800 Nagykanizsa, Bartók Béla út 6.) olyan pajtást keres, aki szintén szeret kuktáskodni. Török Ildikó (4947 Tiszacsécse, Kossuth út 45.) szomorú és unatkozik, mert bátyja elment tanulni más városba; barátot keres magának. Kovács Etelka (5400 Mezőtúr, Zrínyi Miklós u. 16.) és Balczó Judit (5552 Kardos, Csaba út 36.), valamint Sziklai Klára (1071 Budapest, Dembinszki u. 47.) orosz nyelven levelezne, illetve, amikor megakadnak, belesegítenek magyarul is. Mackó Anikó (2252 Tóalmás, Béke út 129.) még fényképet is küldött magáról; továbbítom annak, aki levelezni kíván vele.

Sok levelezőpajtást kívánok mindenkinek — magamnak is — és ezzel együtt jó vakációt!

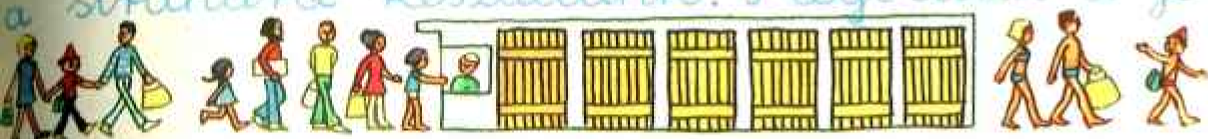
Űr Kata

MARÁK VERONIKA

Kedves Coffi! Olyan jó, hogy végre jött a nyár! Az első meleg napon csomagolni kezdtem egy táskába. Hogy miért?

Azt hiszem, a képekből már ki is találtad: a strandra készültünk. Megvettük a je-

gyeket és átöltöztünk. Hamarosan összetalálkoztam egy elsős kislánnyal, Bubuval.

Labdáztunk egy kicsit, aztán eszembe jutott valami. Felfújtam az úszógumimat és udvariasan átnyújtottam neki.

Bubu nagyot nevetett, aztán PLACCS – fejest ugrott a vízbe!

Mert az elsős Bubu úgy tudott úszni, mint egy hal, én meg még nem tudok...

Bánatosan üldögéltem egy bokor mögött. Mit csináljak? Szerencsére megpillantottam egy táblát: ÚSZÁSOKTATÁS!

Mindjárt megkértem a szüleimet, hogy írassanak be. Coffikám, képzeld el, két-három hét múlva én is fejest fogok ugrani Bubuval, és úgy fogunk úszni, mint két hal!

Erről jut eszembe: te tudsz úszni? Szia, üdvözöl egy kedves nedves Paprika.

RÓNA EMY rajza

SZABÓ LŐRINC

Vakáció előtt

Drága jó iskola,
iskola udvara,
  iskolapad,
hurrá, ma sok gyerek
  öröme nagy!
Kifele rajzik a
  siserehad,
csak az fáj egy kicsit,
hogy te most szüretig
  árva vagy.

Volt lecke rengeteg,
s játszottunk eleget.
Szurkoltunk is? Lehet,
  de üsse kő;
ami rossz, elszaladt,
ami jó, megmarad,
tótágast, gyerekek,
száz cigánykereket —
  ma az a fő,
hogy itt van a, itt van a
  nagy szünidő!

Meg a bizonyítvány!
  Hurrá, hahó:
három jelest mond,
  a többi jó!
Leckénk ezután
a nyár meg az erdő,
  a hegy meg a tó.
Hurrá: a tanító
néni, a bácsi
  puszilnivaló,
hisz ő maga mondja,
  hogy:
áci, káci, akáci,
nála is jobb a vakáci-
  ó-ó-ó!

Szervusz hát, iskola,
iskola udvara,
  könyv, lecke, pad —
visszajön ősszel
új szeretettel
  a siserehad!

*

Így beszélt Valaki,
Zsuzsika vagy Laci,
nagyokat nevetett
és bukfencet vetett,
hahaha, hehehe,
  hi,
a szája be nem állt,
hirtelen szalutált:
  — „Anyuka hi"! —

és azzal elszaladt,
úgy szaladt, mintha cso
  ni, ni,
  ni,
bodzapuska
lőtte volna
  ki.

SIMAI MIHÁLY

Miért béget a boglya?

Miért béget a boglya,
— bee — be —
bárányhangon nyafogva?
— bee — be —
Azért béget a boglya,
mert egy bárány a foglya,
— bee — be —

Az aljában hempergett,
— bee — be —
A fél boglya ráesett.
— bee — be —
Most a bari nem látszik,
csak a széna hullámzik,
— bee — be...
— Gyere gyorsan, kis Böbe!!!

GALAMBOSI LÁSZLÓ

Röptető

Rózsaágon háltam
rózsák sátorában.
Harang kondul ég tornyában.
Suhoghat a szárnyam.

Kezemben kék vödrök.
Hegyre havat döntök.
Völgyek ezüst bölcsőjébe
csillagokat öntök.

Csillagok közt háltam.
Fátyolos a szárnyam.
Liliommal trombitálok
rózsák sátorában.

DALLOS JENŐ tréfái

JOÓ KATALIN

Szép tavaszi napon, március derekán jártam Zánkán. A domb oldalában mandula és őszibarack virágzott. A Balaton tükröt tartott a bárányfelhőknek: tessék, nézegessétek magatokat! Madárdal, méhek zümmögése, virágillat töltötte be a tájat.

Másnap egyik vidéki csapathoz mentem. Megkérdeztem a pajtásokat, Zánkán vajon merre vezetne legelőször az útjuk? A választ kórusban mondták:

— Az úttörővárosba!

SÁG PUSZTA VOLT

Megtanultam, és nektek is ajánlom, ha valahová utaztok, nézzétek meg, mit ír arról a helyről a lexikon vagy az útikönyv. Illő — akár nyári vakációra, vagy a nagymamához utazik az ember —, hogy ismerje a hely nevezetességeit. Egy harminc-negyven esztendős lexikon akadt csak otthon. Ez állt benne: „Zánka — kisközség Zala megye balatonfüredi járásában. 457 lakos, vasútállomás, posta, távíró, megállóhely: Zánka-Köveskál."

1968-ban megindult a „köves" domb. Hatalmas gépek markolták, egyengették a talajt, mérnökök és több megye munkásai valósították meg az addig megálmodott várost. Az álomtérkép lassan valósággá lett. És a hajdani Ság puszta átalakult Zánka-Úttörővárossá, nemcsak a térképen.

MIT MESÉL A CSORSZA?

Ülök az út mentén. Tavaszi virágok sárgállanak a fűben. A lábam előtt ott csobog a Csorsza. Vajon csoroszlyától kapta-e a nevét? Anynyira illedelmesen fecserészik, hogy inkább kisdobos-pataknak mondanám. Fegyelmezett is, kővel, betonnal bélelt kis medrében. Ha beszélni tudna, bizonyára sok mindenről szólna. Igen, arról is tán, hogy 1969. augusztus 15-én volt a hivatalos alapkőletétel, és két esztendő múltán, az úttörőmozgalom 25. születése napján az ünnepi, jubileumi táborban a várost kiváló úttörők avatták, vagyis ők táboroztak itt legelsőnek. A tábori krónika őrzi a nevüket az utókor úttörői és kisdobosai számára.

MI KELL AHHOZ, HOGY VÁROS LEGYEN?

Mitől lesz egy város, város? Nyilván a házak emeletesek, az utak kövezettek, közművesítés van, és a lakosok többen vannak, mint egy falucskában.

Igen, az Úttörővárosban emeletesek a házak. Nyolc darab egyenként 120 férőhelyes két emeletes ház várja télen is a pajtásokat. Ugyancsak ennyi a nyári épületek száma, de azokban kétszer annyi a férőhely, mint a téliekben. Kazánház biztosítja a meleget, s a fürdéshez a melegvizet. Öt mélyfúrású kút, és 450 m^3-es hatalmas víztorony táplálja a vízcsapokat. Az utak — legalább is a főutcák — aszfaltosak. Sportcsarnok és sportstadion várja a testedzőket, s ha valaki megbetegszik, az egészségház ápolói és orvosai veszik kezelésbe. A könyvtár folyosóján rollerezni lehet, olyan nagy, és kisebb díszteremmel vetekszenek helyiségei. A múzeumban jelenleg a szolnoki múzeum játékkiállítása tekinthető meg. A transzformátorház adja az áramot, s ha valaki írni kíván haza, külön posta várja.

Ezt a Bp. Lehel-úti gyerekek készítették, ezt pedig a szolnokiak

Gyere velünk ZÁN

AZ ÁLLOMÁS, A NAPOLEON KALAP, A KIKÖTŐ, MEG A HÁROM FŰZFA

Az Úttörővárosnak külön állomása van. ZÁNKA-ÚTTÖRŐVÁROS a neve, és télen-nyáron megállnak itt a vonatok. A városnak van saját autóbusza is, amely különösen nyáron sokat futkároz a Balaton menti utakon, akkor, amikor a táborozók ismerkednek a környékkel. A Balaton hátán szellő simít végig. Lúdbőrzöm arra a gondolatra, hogy ebben a vízben úszni fognak a gyerekek! Látogatásom idején ugyanis legfeljebb ha 6 fokos lehetett. Majd nyáron, amikor egymást váltják a fürdőző csoportok! A tó partján szép klubhelyiség áll, és külön hajókikötő. Saját állomás és kikötő, hát nem csodálatos? S mindez a gyerekeké! A kikötő mellett a partfalnál az építők megkerülték három fűzfát. Úgy alakították a terveket, hogy ne kelljen ezeket kivágniok. A 71-es műút közelében áll a „kapu". Valamelyik gyerek Napóleon kalapnak nevezte el, bár szerintem inkább vitorláshoz vagy felröppenni készülő sirályhoz hasonlít. Mindegy, most már rajta a Napóleon név. Ez is a krónikába feljegyezhető történetek egyike.

A VÁROS LAKÓI

— Kik laknak itt? Kik laknak itt? — valahogy így füttyenget egy cinke az ágon. Vagyis inkább én hallom így. Közben Nádházi Lajos elvtárs, a város vezetője meséli, valóban, kik is élnek itt. Természetesen — úttörők. Télen őrsvezetőképzés folyik. Nyáron a magyar gyerekekkel együtt a nemzetközi tábor lakói is itt üdülnek. No meg jutalomként — a szaktárgyi vetélkedők, a kulturális seregszemlék, a sportversenyek legjobbjai is itt találkoznak. De kellenek ide felnőttek is! Akik mindent biztosítanak ahhoz, hogy a pajtások jól érezzék magukat, gyarapodjanak tudásban és kilókban.

A nagyvárosok — mint tudjátok — kerületekre oszlanak. Nos, Zánka — Úttörőváros kerületeinek altábor a nevük. Az altáborok élén úttörővezetők állanak. Látogatásom idején éppen a Baranya megyei pajtások készültek útra, s a borsodiakat várták. Az úttörővezetők csaknem ötvenen vannak. A várost öttagú vezetőség „kormányozza". Ha ehhez hozzátesszük a karbantartókat, a konyhai személyzetet, beszerzőket, a kazánház és a kertészet dolgozóit, takarítókat — bizony majdcsak annyi állandó lakója van a kis városnak, mint amennyit a régi lexikonban feljegyeztek. Itt télen-nyáron táboroznak, nincsen szünet. Télen-nyáron program kell a jutalomtáborozásra idekerülőknek, s a nemzetközi altáborok lakóinak. Mozi, színház, bábszínház, csónakázás, váltott csoportok fürdése, autóbuszos túrák, meg gyalogos kirándulások, s valamenynyit meg is kell szervezni! A táborparancsnokságáról, az „irodaházról" külön kell szólni. Telefonközpont, iroda, múzeum, könyvtár, vendégszobák vannak egy hatalmas épületben. Ha valaki nagyra nő, annak azt mondják, hogy sok eső esett arrafelé ahová való. Nos, a tábori központra is szólhat ez — mivel hat emeletesre nőtt!

MIBŐL MENNYIT?

Nagy Imre bácsival, a fő-fő jóléti, vagyis a konyhafőnökkel beszélgetünk. A konyhában fényes üstökben fortyog az étel. Nyáron, amikor majdcsak négyezer emberre főznek, a reggeli kávéhoz 5 dkg cukrot számítva fejenként, 2 mázsa cukor kell! Egy nap alatt 10 mázsa kenyér fogy, a reggelihez 800 liter tej. S ha krumplilevest készítenek, hajnali 3-kor kelnek a konyhaiak, mert hiába tisztítja a gép azt a 13 mázsát, szeletelni, szabdalni csakis kézzel lehet. És naponta 10 000 tányért mosogatnak!

BEFEJEZÉS HELYETT

Jelvényt terveztek a táborozók. Sárga nap, előtte piros vitorlás a Szövetség jelvényével. Baranyai Zsoltnak hívják a tervezőjét, aki úttörő Budapesten. Feljegyeztem egy csatakiáltást is, melyet nem egy gyerek, hanem kis közösség írt, és így hangzik:

— Gyorsan illan el a nyár,
mint a madár messze jár,
de az emlék megmarad,
bár az idő elszalad!

Bizony, bizony, azt kívánom minden kisdobos olvasónknak: kiváló úttörőmunkáért, őrsvezetőként vagy jutalomból, ismerje meg Zánkát, az Úttörővárost, amelyet államunk építtetett nektek, gyerekeknek!

GÖRÖG JÚLIA rajza

GAÁL FERENC

A kiszakadt similabda

RICHLY ZSOLT rajza

Gyermekkoromban egyszer sem juthattam el a Vidám Park csodái közé, pedig nagyon szerettem volna, most viszont Zsubóca jóvoltából akár minden héten ott lehetnék, mégsem vágyakozom rá. Söt valósággal feláll a hátamon a szőr, amikor Zsubóca szóba hozza:

— Mackócskám, mi lenne, ha kimennénk a Vidám Parkba?

Nekem — akár hiszitek, akár nem — az ég egy adta világon semmi gyönyörűséget nem szerez, amikor a forgó hordóban fejreállok. Az óriáskeréken is mindig felfordul a gyomrom. A drótkötél repülőn pedig, amikor kilendül a házak fölé, úgy érzem magam, mint egy űrhajós, akit tévedésből lőttek a világűrbe. Ez a huncut kislány viszont — gondolhatjátok — éppen ezeket a szörnyű alkalmatosságokat élvezi legjobban.

Most megint együtt nyomakodunk a sorban a Vidám Park bejárata előtt. Miután leszámolnak bennünket a pénzünkért azzal a kis kattogó vasajtóval, Zsubóca máris megindul a horgászat felé. Borzasztó nagy élvezettel horgászik azokra a randa fahalakra, amelyek nekem például az istennek se akarnak a horgomra akadni. Valahányszor már ott pöcögtetem a kis kampót az orruk előtt, undorral elfordítják a fafejüket, és kezdhetem elölről az egészet. Zsubóca ezalatt már három vacakot nyer a nénitől, mert neki olyan gyorsan ráakadnak a horgára a halak, mintha öngyilkosok akarnának lenni és kifejezetten a Zsuzska horgán akarnák befejezni életüket.

Mindenki ámuldozik és mondogatja:

— Ez igen! Ez aztán az ügyes gyerek!

Na jó, miután kihorgásztuk magunkat, Zsubóca odarohan, ahol a szerencsekerekeket szokták forgatni, mert borzasztóan szeret nyerni. Az összenyert mindenfélét persze én cipelgetem, s ezzel a bazárral a zsebeimben vonulunk el a szerencsekerekezés után fagylaltozni, mivel ennyi fáradtság után igazán megérdemlünk egy-egy kétforintos fagylaltot. Mert mi szerényen költekezünk. De a fagylaltra nem szabad sajnálni a pénzt. Nem is sajnáljuk.

Ezt a helyet már én is igazán szeretem. Nemcsak azért, mert a fagylaltot jobban szeretem a horgászatnál, hanem azért, mert a fagylaltos mellett van a céllövölde, és fagylalt nyalogatása közben nézegethetem, kik és hogyan lőnek célba. Most egy fiatal papa készülődött a lövészethez, akinek előzőleg mindkét karján egy-egy kisgyerek üldögélt, de aztán cserélt az anyukájukkal, aki egy egész rőf céllövő jegyet hozott az apunak, és átvette tőle a két porontyot.

Hogyan lehet egy kétgyermekes apa ilyen könnyelmű — gondoltam —, hogy legalább harminc forintot ellövöldözzön a vakvilágba. Mert ha valaki olyan ügyetlen, hogy ennyi jegyet kell venni neki, hogy célba találjon, az még véletlenül se fog célba találni. A két gyerek nem is nézte, hogyan lő az apjuk. Inkább minket néztek. Na — gondoltam heherészve — ezeknek is lehet már tapasztalatuk, hogyan lő célba az apjuk. Volt is, mert az apu minden lövése célba talált, és ők azt figyelték, hogyan csodálják a népek az ő csodálni való apjukat. Úgy elálmélkodtam ezen, hogy még a fagylaltomat is elfelejtettem nyalni, és az csendesen csepegni kezdett. Erre az hívta fel a figyelmemet, hogy Zsubóca egyszerre iszonyú bömbölésbe kezdett. Azt hittem, rácsöpögött a fagylalt, és ezért ordít.

— Miért üvöltesz úgy, nem nyúz senki?

Meglepetten fordult hátra. Elkerekült szemmel bámult rám. Csaknem a fagylaltot is elejtette. Rögtön kikapcsolta a szirénát.

— Hát te itt vagy?

— Miért? Mégis mit gondoltál, hol vagyok?

— Ó, hát azt hittem, hogy elvesztél! — rántotta meg a vállát. — De most már megnyugodtam — közölte és megindult a Tükörútvesztő felé.

Ezt a Tükörútvesztőt én is nagyon érdekesnek találom, mert soha nem tudom, hogyan jövünk ki belőle a végén. Azt pedig külön élvezem, hogy egy befizetésért legalább hatszor újból és újból végigjárjuk az egészet. Megállapítottuk Zsupszival, hogy ez a legolcsóbb a Vidám Parkban, mert egy menet csak húsz fillérbe kerül, ha elosztjuk.

Ezután a szokott műsor következett: a vízisí, a zötyögtetős nemtudomhogyishívják, a villanyautó, a barlangvasút, a drótkötélrepülő! Majd pihentetőül a ringlispil, amit őszintén szeretek. Erre ugyanis Zsubócát egyedül is nyugodtan felengedhetem. Szívesen fizetek több menetet is, sőt még kapacitálom a leányzót, hogy maradjon csak. Amíg ő a harsonás kocsiban meg az ugráló lovakon körbeforog, én vidáman pöfékelek egy padon, és állandóan biztató mosolyt váltunk egymással. Ő azt jelzi ilyenkor, hogy nyugodt, mert lát, én meg azt, hogy maradjon csak, ameddig akar.

Sajnos a ringlispilt is megunja, és ekkor következik a boldogság ára: az óriáskerék. Ezúttal különösen megutáltam. De gondolom Zsubóca is. Alig vártuk, hogy lekerüljünk az ördöngös alkotmányról.

Meglehetősen erős szél fújdogált, és talán emiatt kevesen ültek rajta. A gondolák menet közben annyira kilengtek, kis híja volt, hogy valóban nem potyogtunk ki belőle. Zsubóca valamivel nagyobb biztonságban érezte magát nálam, mert amikor elkezdett ordibálni, hogy szorítsam magamhoz, én valóban magamhoz szorítottam. Egész idő alatt azt a feliratot olvastam, ami az utasok tudtára adja, hogy a gondolát menet közben hintáztatni életveszélyes, ezért tilos. Én most már nagyon jól tudtam, hogy ez a felirat milyen igaz, a szél azonban nem tud olvasni, és ő hintáztatta a gondolánkat. Amikor végre megállt a masina, gyorsan otthagytuk az óriáskereket, akár a török Eger várát, az ostrom után.

A kiszálláson kívül más örömünk nem volt az óriáskeréken, ezért jogosan reméltem, hogy Zsubócával végre megcélozhatom a hazafelé vezető utat. Óvatos ajánlatomra azonban kijelentette: — Rendben van, máris hazamehetünk, csak fájdalomdíjul üljünk fel még a hullámvasútra.

Fel is ültünk. Amikor elindult a kocsi, Zsubóca megkérdezte, szeretném-e elfeledtetni vele azt a szörnyű érzést az óriáskeréken? Hát persze, hogy szerettem volna. No akkor — mondta — ígérjem meg, hogy csak akkor szállunk ki a hullámvasútból, amikor ő kéri. Az óriáskerék viszontagságai után könnyű szívvel megígértem.

No, mit gondoltok, hány fordulót kellett megtennem vele? Nem fogjátok eltalálni. Kereken tizet.

Amikor végre kiszálltunk, úgy éreztem magam, mint egy kisebbfajta repülőgép-szerencsétlenség után a megmaradt utas. A lányunk viszont kiváló légi utaskísérő lesz, arra megesküszöm.

Miután újra megtanultam járni, elindultunk végre hazafelé. Azt már tudtam, hogy ma mindketten úgy alszunk, mint a bunda, mihelyt egy pillanatra vízszintes helyzetbe kerülünk.

Az autóbusz azonban szokásához híven váratott magára. Zsubóca a várakozás unalmát elütni akarván, elkérte tőlem a similabdáját, amit a fahalászaton nyert. Gyanútlanul kotortam elő a zsebemből a simit. Meghintáztatta a gumiját, majd teljes hangerővel rázendített. Először azt hittem, most viszik a vacsorát az állatkertben a sakálnak. Az autóbuszra várók villogó szemmel kezdtek méregetni, mintha gyermekrabló lennék. Valószínűleg azt latolgatták, nem kéne-e szólni a rendőrnek. De én ártatlan voltam, mint a maszületett bárány.

— Mit bőgsz? — kérdeztem dühösen a gyerektől.

— Nem látod? — hintáztatta meg az orrom előtt a simit. — Nézd meg, tönkretetted. Mit mondok majd a mamának? — undorral odalökte a similabdát, és még nagyobb hangerőre kapcsolt.

A simi oldalán egy kis repedés éktelenkedett. Valószínűleg az óriáskeréken történhetett a baleset. Vagy talán a hullámvasúton dobódtunk egymáshoz, ott nyomódott meg a zsebemben? Mindegy, ezért a vacak simiért nem szabad ekkora ramazurit rendezni.

— Ne bőgj, nem ér annyit az a vacak! — szóltam rá figyelmeztetően.

— Tudd meg, hogy az nem is vacak! Ilyen gyönyörű simim nem lesz többé az életben! — üvöltötte.

Én már tudtam, hogy nem is a simi szakadt el tulajdonképpen. Zsubócán tört ki a napi fáradtság. Az nyomakodik elő azon a repedésen. Otthon kellene már lennünk az ágyban. Máskor keményebb szívű leszek, határoztam el. Nem megyünk többet tíz menetet a hullámvasúton. De most még ott álltunk a tömegben, és Zsupszi változatlanul bömbölt.

— Na, ne sírj! — próbáltam enyhíteni a bánatán. Meglátod, odahaza úgy megragasztom a simit, hogy még nagyítóval sem veszik észre rajta ezt a semmi kis repedést.

— Nem is semmi kis repedés! És én mindig látni fogom rajta! — kapcsolta legnagyobb hangerőre a szirénáját.

Éppen arra jött egy szabad taxi, gyorsan leintettem, mielőtt az utasok között kitört volna a népharag. Végre hazafelé robogtunk. A taxiban azonnal elcsendesedett, pedig itt már nyugodtan ordíthatott volna.

— Nem is megyek veled többé a Vidám Parkba! — közölte velem hüppögve a szörnyű fenyegetést.

— Bárcsak igazat mondanál! — gondoltam magamban. Sajnos nem váltotta be a fenyegetését, mert az ilyen gyerekharag nyomtalanul eltűnik, mint a similabda repedése.

Még szerencse!

KÁNTOR ZSUZSA

Borzamil eldübörög

SZŐNYI GYULA rajza

Egyedül voltam otthon, ültem a fotelben, lassan sötétedett odakint, s egyszercsak begördült az ajtón Borzamil. Görgött a két alsó kerekén, mint óriási görkorcsolyákon, szörnyű zörgést vitt véghez, és hirtelen átfordult a fejére, ott is előbújt három kerék. Az egyik, mintha az orra volna. S így a fején állva is villogott az a félelmetes Borzamil-pillantása. Hanyagul szóltam oda neki:

— Elhoztad, öregem?

— El én. Nyakon csíptem, és hoztam.

Oldalára huppant, ott is kerekekre zöttyent, a másik oldalából pedig előugrottak karó-karjai. Kipattantott velük a hasán egy ablakot, és előhúzta a rácsos ablak mögül Alfrédot.

— Tessék. Itt van. Miszlikbe vágjam? Szétcincálom, jó? Lenyessem a fülét? Mondd csak, hogyan akarod, és úgy lesz.

— Nem, — mondom — várj. Még lehet, hogy megbocsátok. Már persze, csak ha úgy viselkedik...

Alfréd ott állt köztünk, behúzta a fejét a nyakába. Ránéztem megvetően:

— Dagi, — mondom — Ballonfejű!

Hallgatott. Gondoltam, sértegetem még egy kicsit:

— Mit tudsz te? Focizni se tudsz. Még gombfocizni se. Pocsékok a csatáraid. Nézd meg az enyémeket az asztalon. Azok, játékosok!

Az asztalon csakugyan ott voltak a gombok és igazán nem akármilyenek. Csatasorba állítottam őket ebéd után. Nézte őket egy kicsit, aztán csak úgy maga elé bámult. És akkor se szólt.

— Megkukultál, Alfréd, mi? Megkukultál?

Azt se mondta igen, azt se, hogy nem. Hallgatott. Így hallgattunk egész héten, mióta összevesztünk. Első óta egymás mellett ülünk, együtt az iskolában és a téren, és otthon, — nincs az a vasárnap, hogy ne szaladna át, vagy én hozzá. Nem sokból áll, egy házban, egy folyosón lakunk.

— Hát így megy ez, Alfréd, így megy? Keddről szerdára vége a barátságnak; kész, elvágták? Mintha sose lett volna. És akkor itt ül az ember vasárnap délután...

Borzamil már visszafordult a lábkerekeire. Félelmetesen villogtatta a szemét:

— Miszlikbe vágjam?!!

— Várj még. Várj egy kicsit.

És tovább próbálkoztam: te csak megjátszottad a nagy barátságot, mi? Első óta. Mióta egy padban ülünk. Akkor még nem is hívtak Alfrédnak. Alföldi. Épp csak annyi. Így szólítottak. Még rendes nevet is tőlem kaptál: Alfréd.

— Engedd már — morgott Borzamil —, hogy szétcincáljam.

— Hagyj most, öregem, ne zavarj. — És folytattam:

— Arról van szó, hogy régesrég barátok vagyunk, és akkor egyszerre szerdáról keddre

— Keddről szerdára — dünnyögte Borzamil.

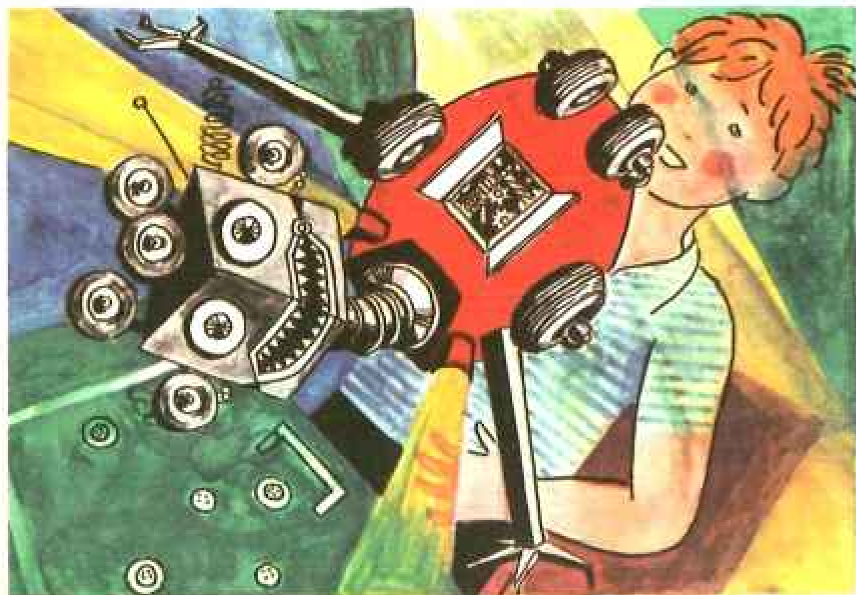
De Alfréd egy szót se szólt. Söt. Egyre konokabb lett az arca. Hű, de pimasz.

— Hagysz itt ülni, mi, egész délután? Sose volt neked semmi közöd hozzám, Alfréd, nem is való neked ilyen barát, mint én, akinek a kisujjában is több ész... hagyjuk csak... Mi érdekel téged? A mozi. Tán most is ott ülsz egy moziban, volt képed elmenni nélkülem, eszedbe se jutok. Hát így megy ez. Ilyen a barátság. Keddről szerdára...

Zsebre vágta a kezét, úgy állt ott felvetett állal, szemtelenül. Nem, hogy elszégyellte volna magát, dehogy, szó sincs róla. Hát mit képzel ez, azt hiszi, tréfálok? Ha csak egy szót szólok Borzamilnak, megnézheti magát.

— Ballonfejű! Kérj bocsánatot!

— NEM! — ezt ki bírta mondani:

Nem. Neeeem! — és ebben az is benne volt: majd ha fagy!

— Na jól van, mondom —, ha te úgy, akkor én is úgy. Végezetül, Alfréd, — mondom —, és megpróbáltam másképp, de nem lehetett. Miattad. Még megbánhattad volna. De ha nem... — és intettem Borzamilnak. Tegyen vele, amit akar.

Hátradűltem a fotelban és behunytam a szemem. Számoltam tízig, húszig, ötvenig is, tán tovább. Én ugyan nem sajnálom a Dagit, gondoltam, most legalább megkapja, amit érdemel, engem nem izgat, bármi történik is.

Semmi se történt. Ahogy felnézek, ott áll az asztal mellett, és gombfociznak. Ő, meg Borzamil. Hát ez aztán... Ez több a soknál!

— Hát így vágtad miszlikbe?!

Vonogatta az oldalkerekeit: Azt mondta, te kezdted. Hogy te kezdted az egész veszekedést, nem is volt igazad, azt mondta.

— Mi közöd hozzá? Ezért hívtalak? Nekiállsz játszani vele?!

— Jó, na. A Borzamilok is szeretnek játszani, mi van abban? Egyet játszunk, aztán miszlikbe vágom. Rendben? — és villogtatta a félelmetes szemét.

Félelmetesen dühös lettem én is.

— No — mondom —, ebből elég! Akár sose lássalak!

— Tóni — morgott utánam —, most hová szaladsz?

Mint kilőtt rakéta repültem végig a folyosón. A csöngetésre pattant az ajtó, mintha ott várt volna mögötte Alfréd. Lehet, hogy úgy is volt. Ott várt, hogy mikor jövök. Lihegtem a rohanástól.

— Csak azért jöttem —, mondom, — csak azért... agyonváglak, miszlikbe, és aztán...

Rögtön egymásnak estünk, s le a szőnyegre, és végig gurultunk az előszobán, közben röhögtünk, mint a fakutyák.

— ...és aztán, és aztán? — kérdezte Alfréd.

— Aztán — mondom —, játszunk.

És így történt. Egyszercsak nagy dübörgés. Reszket tőle a padló.

— Mindig, ha autóbusz megy el — mondta Alfréd.

— Még hogy autóbusz — mondom —, csudát autóbusz, most dübörgött ki Borzamil a kapun.

— Tessék? — bámult rám kerek szemekkel —, mit beszélsz?

Minek mindenről tudni neki?

— Semmi, — mondom — ezt úgy se érted, Ballonfejű!

És játszottunk tovább.

RÓZSA ANDRÁS

Dobszóló

ec-pec
móka
lyukba bújt
a róka
zsákba bújt
a medve
kint rekedt
a nyelve
jött az eső
megpaskolta
jajgatott a medve
előbújt
a róka
kergette
a saját farkát
amig meg nem fogta
hajnalig így állt a bál
táncoltak az őzek
réz-avaron
forrás mellett
nyulak kergetőztek
a legöregebbik fa
legparányibb ága
dobszólót vert
ki a holdon
di-di-ri-di-dá-da
dom-ba-dom-ba-dom-bo-rom
dim-be-dim-be-do-ba
saját farkát elengedte
s elszaladt a róka
maci gazsi ügyeskedett
kifordult a zsákból
mézért indult
mézet lopott
egy harangvirágtól
megkondult a harangvirág
véget ért a móka
hazafutott
belebújt
lyukába a róka

KOMP A KISAUTÓKNAK

Bizonyára szép számmal van otthon MATCH-BOX autótok, s hogy azokat vízen is átszállíthassátok, komphajóra van szükségetek. A kisebbek megcsinálhatják ezt egy kartondobozból — ezzel persze csak képzelt folyókon kelhetnek át az autók —, a nagyobbak azonban, vagy akiknek van felnőtt segítségük, fából. Utóbbival azután valódi vízen is szállíthatók a kis járművek.

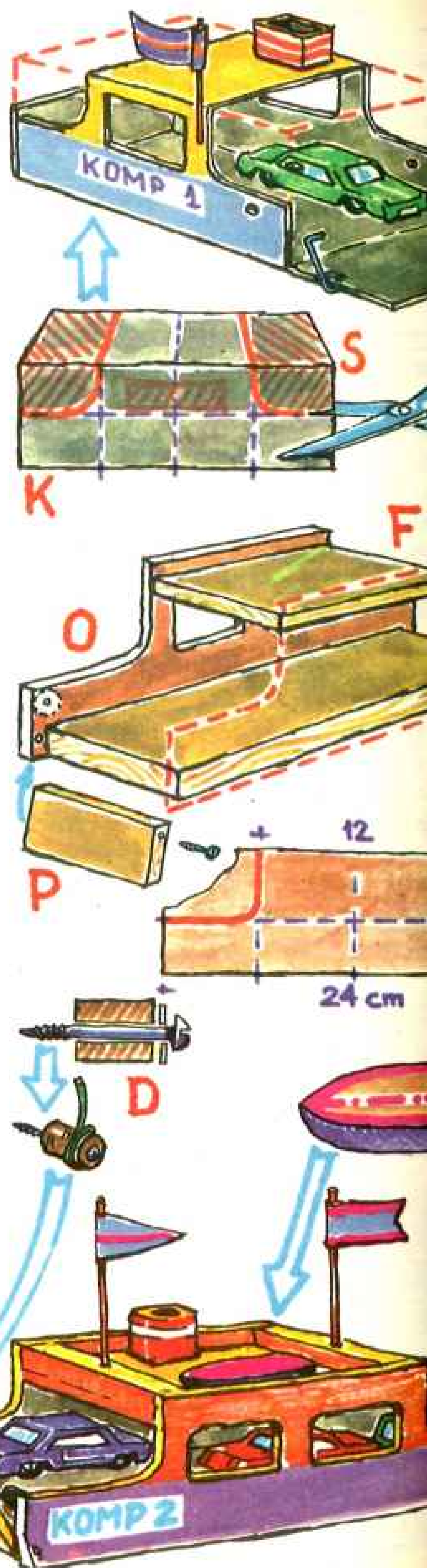
A doboz-komphoz legalább arasznyi kartondobozt (K) kell szereznetek, s annak oldalait vonalakkal felezve-negyedelve a két felső nyolcadrésznyi sarkot (S) vágjátok le. Utána a doboz szétnyíló fedeleit ragasszátok jól le, kivéve a végeket, mert ezeknek lehajthatóknak kell maradniuk, hiszen a komp a partra érve homloklapját leereszti, s a járművek azon hajtanak ki a partra. Felső rajzunk mutatja, hogy menetközben drótkampók tartják a kijáró-pallókat.

A valóban úszó, vízrebocsátható komphoz elsőnek egy alaplapot (A) vágjatok ki 2 cm vastag fenyőfa deszkából. Hossza 22 cm, szélessége 10 cm lehet. Ugyancsak 10 cm széles deszkából készül a fedélzet is (F), ennek hossza azonban csak 12 cm legyen. A fedélzet vékonyabb legyen az alapdeszkánál, elég 8—10 mm vastagság is. Ezt a két deszkát fogják közre az oldallapok (O), amelyekből kettő kell. Hosszuk nagyobb az „A"-nál, 2 cm-rel, hogy a kiálló végek közé csavarozhassátok a lehajtható kijáró pallókat (P), amelyek szélessége ugyancsak 10 cm, másik méretük 4,5—5 cm lehet.

Az oldallapok formáját a rajzokon láthatjátok, hasonlít a kartondoboz komp oldallapjához, bár mi ezen két ablaknyílást vágtunk, de ez nem lényeges. Fontosak azonban méretei, amit méretezett ábránk érthetően mutat. Az oldallapok anyaga 4—5 mm vastag keményfadeszka, rétegelt lemez vagy farostlemez. Igaz, utóbbiak nem szeretnek vízben ázni, de kellő festés vagy lakkozás segít ezen a bajon. Az oldallapokhoz — ha eddigi méreteinket betartottátok, ami természetesen nem kötelező, — két darab 24 cm hosszú, 8 cm széles anyag kell. Méretezett rajzunk szerint rajzoljátok elő a formát, s a piros vonal mentén vágjátok ki. Az ablakokat is vágjátok ki. E művelethez lombfűrész (fonalfűrész) a legalkalmasabb, amely szerszámot egy negyedikes vagy egy ügyesebb harmadikos kisdobos is bátran a kezébe vehet. Az oldallapokat úgy szegezzétek össze az „A" és az „F" darabbal, hogy felül kis korlátrész, elöl pedig a „P" darab mozgatható beillesztéséhez mindkét végen egyenlően kiálló részek maradjanak.

A pallók becsavarozása előtt csiszoljátok meg a hajótest meglevő részeit és olajfestékkel, zománcfestékkel vagy vízfestékkel való színezés után két rétegben színtelen lakkal fessétek át, ha lehet többféle, élénk színnel. A pallók felleeresztéséhez négy darab dugó kell, amelyeket középen csavarral átszúrtok (D) és az oldalfalak megfelelő helyeire csavaroztok. A dugókra tekert zsinórral lehet az ajtószerű pallókat felhúzni, leereszteni. A kompot kiegészíthetitek csónakkal (CS), kéménnyel, zászlókkal is.

FERKAI LORÁNT

JÚNIUSI FEJTÖRŐ

Szellemi sport

Nem egész szám

Huszárok fegyvere

Pénzt ad ki

Kerek szám

. . . . . viadal

Kis medve

Hull

Eszes

Feltesz

Közelkeleti nép

Fontos élelmiszer

Megszégyenít

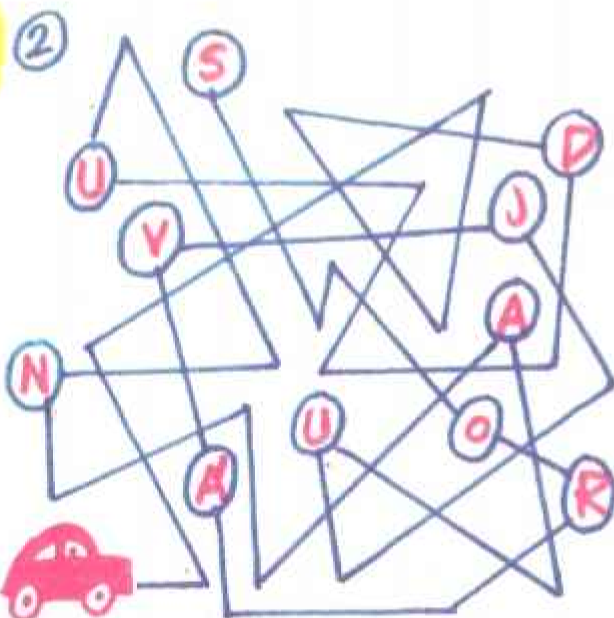
Szülő

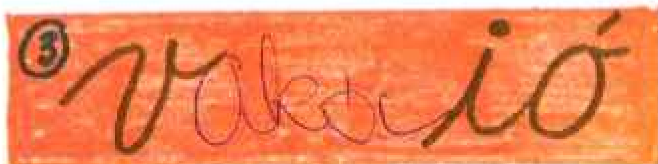
Ránc

Pál utcai fiúk vezére

Láb része

1. Ha beírjátok a megfelelő sorokba a négybetűs szavakat, a vastagon bekeretezett sorban felülről lefelé olvasva egy híres magyar utazó nevét kapjátok. 190 éve született. Gyalog indult Ázsiába, hogy felkutassa a magyarok őshazáját.

4 FRANCIAORSZÁG FŐVÁROSA:

2. Megtudjátok, melyik új Duna-parti szocialista városba megy az autó, ha az útvonalon sorban összeolvassátok az útba ejtett betűket.

3. Az üresen hagyott részbe írjátok be egy szépen virágzó fa nevét. A megfejtés: az iskolai szünidő népszerű neve.

4. A megfejtett francia főváros mindegyik betűjének a kékkel jelölt más-más jel felel meg. Az alsó bekeretezett sort megfejthetitek, ha a jeleket a megfelelő betűkkel behelyettesítitek. A csillagok helyére a hiányzó betűket írjátok be. Segítségül eláruljuk, hogy a TV népszerű gyermekműsora címét kapjátok.

Megfejtési határidő: június 20. A megfejtéseket küldjétek a Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100 címére.

Ne felejtsétek felragasztani a levelezőlapra a fenti sarokban levő 6-os számot. Amelyik levélről ez hiányzik, nem kerül a jutalmazhatók közé. Ügyeljetek arra, hogy pontos címeteket — az irányítószámmal együtt — írjátok meg, valamint azt is, hányadik osztályba jártok. Bélyeget is ragasszatok leveletekre, mert „portós" levelet nem veszünk át a postától.

A májusi rejtvények helyes megfejtése: 1. ... a földön nekem van legszeretőbb anyám. 2. Béke 3. Mátyás király 4. Kékestető.

KISDOBOS

Szerkesztő: KELEMEN SÁNDOR

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100.

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Dr. Petrus György.

Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay utca 16. Telefon: 116-660.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.

Előfizetési díj: negyedévre 9,— Ft, félévre 18,— Ft, egész évre 36,— Ft.

Készült a Kossuth Nyomdában — 74.0471 Felelős vezető: Mooni István vezérigazgató

INDEX: 25.442

A címlap RÓNA EMY munkája

Ára: 3,– F

A TAPASZTALAN SÁTORVERŐK

